

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Athanasii Kircheri ... Mundus subterraneus, in XII libros digestus

quo divinum subterrestris mundi opificium, mira ergasteriorum naturae in
eo distributio ... universae denique naturae maiestatis & divitiae summa
rerum varietate exponuntur ...

Kircher, Athanasius

Amstelodami, 1678

Index argumentorum in hoc opere contentorum

[urn:nbn:de:bsz:31-128600](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-128600)

INDEX ARGUMENTORUM

in hoc Opere contentorum.

PRÆFATIO.

- CAPUTI. **D**E occasione hujus Operis, & Auctoris itineribus.
- II. De horrendis terræmotibus Anno 1638. in Calabria exortis, quibus quatuordecim dierum spatio Auctor magno vitæ suæ periculo præsens, ejus occasione magna Naturæ arcana didicit.
- III. De Montis Vesuvii, reliquarumque Insularum exploratione ab Auctore facta.

LIBER PRIMUS.

SECTIO PRIMA. D E mirifica Centri Natura, & maximo Dei opificio. Pag. 1	IV. De motu pendulorum. 28
CAP. I. Explicationes definitionum. 2	V. De motu projectilium parabolico, & miris ejus effectibus. 30
II. De Linea Directionis. 9	SECT. 3. Utilitates quæ ex Cosmocentrica arte deduci possunt. 35
III. Paradoxa de Centro Terræ. 14	CAPUT UNICUM. Quomodo velocitas motus gravium ad centrum determinari possit. ibid.
SECT. 2. De motu gravium ad Centrum Universi 20	SECT. 4. Centrophobia applicata. 38
CAP. I. Definitio motus localis corporum & impetus. 20	CAP. I. ibid.
II. De accelerato motu naturali & violento gravium, ejusque proportione ad tempus quo dictum spatium conficit. 22	II. De pendulorum motibus. 41
III. De motu gravium supra plana inclinata. 25	III. De usu & emolumento dictorum. 43
	IV. De pendulorum usu in rebus ad Geometriam spectantibus. 48

LIBER II. De admirando Globi Terreni opificio.

CAP. I. D E fine & scopo Geocosmi. 55	XIII. De Aquis sive Oceanum Geocosmum ambiente, Mariumque per occultos meatus communicatione. 84
II. Idea Globi Terreni in mente Divina existens. 56	XIV. De altitudine montium & profunditate Oceani mariumque, ubi & Caucasii montis altitudo ab Aristotele asserta discutitur. 89
III. De Mundanorum globorum seu stellarum natura & compositione, & quomodo in Mundum inferiorem insuunt. ibid.	XV. De inæqualitate fundi maris, cui jungitur historia memorabilis supra dicta confirmans. 97
IV. De Sole & admirando ejus opificio, viribus, proprietatibus, quibus in Mundum Terrenum insluit. 57	XVI. Dimensio freti Siculi ab Auctore facta Anno 1638. 99
V. De Corporis Lunaris natura & effectibus. 62	XVII. De magnetica Telluris constitutione, sive de offatura Telluris. 103
VI. De proportione Globi Terræ ad Solem ac Lunam. 63	XVIII. Geocosmus sive corpus terrenum minime homogeneæ, sed heterogeneæ naturæ est; & de mira rerum varietate, qua corpus terrenum constat, & quodnam verum & proprium elementum terre sit. 107
VII. De extima Telluris structura, ejusque magnitudine. 64	XIX. De interiori Geocosmi constitutione, officinis & analogia ad humani corporis membra. 110
VIII. De Montibus Geocosmi, eorumque necessitate. 67	XX. De Antris, hiatibus & innumeris terræ meatibus. 120
IX. De arcana Montium constitutione. 68	
X. De Montibus in particulari, & arcana eorumdem ad usus humanos architectura. 70	
XI. De ignivomis seu Vulcaniis montibus. 74	
XII. Utrum Montes cum tempore decreascent, aut denuò accrescant, & de mira terrestrium partium transformatione. 76	

LIBER III. Hydrographicus.

SECT. I. D E natura Elementi Aquei, sive de Mari, motibusque continuis, quibus id nullo non tempore agitur, & de miris effectibus, quos in Mundo Subterraneo præstat. 132	SECT. 2.
CAP. I. De diversitate motuum, quibus mare nullo non tempore agitur. ibid.	CAP. I. De secundo motu Maris generali, ex duobus contrariis Motibus composito, & quem æstum Maris, sive fluxum & refluxum, accessum quoque & recessum, aut intumescenciam & detumescenciam Maris vocant. 139
II. De Motu generali maris, qui est ex Oriente in Occidentem. 134	II. Quanam virtute aut qualitate Luna mare moveat. 140
III. De Motibus, quos currentes vocant, sive repercussos, aut reflexos. 135	III. Cur Mare potissimum vim suam tempore Novilunii & Plenilunii exerat. 143
IV. De Motu generali Maris, ejusque circa Orbem Terrenum effectibus. 136	IV. Cur Mare non semper sex horis fluat aut resluat in diversis Orbis Terræ partibus, & unde

INDEX ARGUMENTORUM.

- & unde tam irregulares Maris motus
proveniant.* 147
- V. *Cur Londini in Fluvio Tamefis tunc maxima
Maris intumescencia accidat, quando Lu-
na in quadrantis Austro-Zephyrea parte
constituta fuerit; contra Luna in Boreali-
bus signis, & in Euro-borea plaga consti-
tuta, tunc maxima intumescencia contin-
gat, tribus videlicet horis antequam ad
Meridianum Londinensem pertingat.* 151
- VI. *Cur in Ostio Garumnæ Gallia flumine, aqua
septenis horis crescat, tribus verò tantum
decreseat; contra verò in Senega Africa
fluvio, aqua maris quaternis horis cre-
scat, octonis decreseat.* 153
- VII. *Disquisitio.* 154
- VIII. *Cur Mare Australe, vulgò del Zur, juxta
Panamam tam insolitos & incredibiles
fluxus & refluxus faciat. Contrà in Mari
Boreali, vulgò del Nord, juxta portum
Nombre di Dios, cæterisque Continen-
tis Americae littoribus vix sensibilem
æstum causet.* 155
- IX. *Disquisitio.* 157
- X. *De Gurgite admirabili Norvegiæ, omnium
totius Orbis Terrarum celeberrimo &
maximo.* ibid.
- SECT. 3. *Ars Plemmyrica.* 164
- CAP. I. *De usu & praxi æstus marini in re Nau-
tica.* ibid.
- II. *De Oceani Pericyclofi seu Circulatione.* 169
- III. *De falsedine Maris, ejusque origine, necessi-
tate, aliisque Oceani mariumque acciden-
tibus.* 172
- IV. *Utrum æqualis sit Maris falsedo per uni-
versas Oceani semitas dispersa.* 176

LIBER IV. Pyrologus.

- SECT. I. **D**E natura Ignis Subterranei, e-
jus situ & operationibus. 179
- CAP. I. *De necessitate & essentia ignis Subter-
ranei. & utrum verum elementum sit.* ibid.
- II. *Quodnam sit verum ignis elementum, & u-
binam proprius ipsius locus sit.* 181
- III. *De igne Subterraneo per omnia diffuso, &
cur in nonnullis locis sit perpetuus, in a-
liis non.* 186
- IV. *De Phlegrao Campo in Agro Puteolano.* 189
- V. *De Specu Charonio, vulgò la Grotta de
Cani, sito ad Lacum Agnanum, non procul
Neapoli, & de Lethea vi & proprietate
qua introeuntes suffocatos interimit* 190
- VI. *Montes ignivomi in extrematelluris super-
ficie spectabiles terram ignibus plenam
esse satis demonstrant.* 194
- VII. *De perenni duratione ignis, & pabulo seu
fomento ejusdem.* 198
- VIII. *Ætnæ descriptio, in qua veluti in prototipo
quodam Subterrancorum ignium, eorum-
que pabuli indeficientis rationes, ut dici
solet, ad oculos demonstrantur.* 200
- IX. *Crateris Ætnæ descriptio.* 201
- SECT. 2. *De Aëris & Ventorum causis, na-
tura, viribus & varietate, qui tum in
extera Geocosmi superficie, tum in
internis Subterraneis cavernosis re-
gionibus dominantur.* 210
- CAP. I. *De multiplici Ventorum causa, eorum
divisione & definitione.* ibid.
- II. *De Vento generali, & quomodo, quare de
causa nascatur.* 212
- III. *De Ventis periodicis seu anniversariis quos
Etesias Græci vocant, & de causis eo-
rum.* 215
- IV. *De anniversariis ventis in Oceano à nautis
Hispanis, Batavis, Lusitanis & Anglis
observatis.* 217
- V. *Causæ diversorum Ventorum explicantur.* 219
- VI. *De transversali Ventorum motu ejusque
causa.* 230
- VII. *Unde proveniat tremor, undulatio, & di-
versi gradus intensiois & remissionis
impetus ventorum, & quomodo ea per so-
num cognosci possit?* 231
- VIII. *De natura & proprietate Ventorum.* 232
- IX. *De artificialium Ventorum, qui tum ad re-
creationem, tum ad emolumentum homi-
nibus conferunt, productione.* 237
- X. *Nullum esse meteorum, quod genesin suam
non ex Subterraneo Mundo sortiatur,
quodque in eo omnis generis meteora, non
secus ac in externa superficie & aërea re-
gione, producantur.* 238
- XI. *Omnes meteorologicae impressiones, quæ in
sublimi nascuntur, originem suam ab ignibus
Subterraneis trahere demonstrantur.* 244

LIBER V. De Lacuum, Fontium, Fluminumque origine.

- SECT. I. **D**E Fontium, Fluminum, La-
cium origine, eorumque di-
versa natura, viribus, proprietati-
bus. 247
- CAP. I. *De multiplici causa originis fontium.* 248
- II. *De principali generalique tum fontium tum
fluminum causa.* 250
- III. *De reliquis modis & rationibus.* 256
- IV. *De lacuum in planticulis origine.* 262
- SECT. 2. *De variis Aquarum differentiis &
qualitatibus.* 264
- CAP. I. *De aqua Fontana simplici, & de ejus bo-
nitate & malitia.* ibid.
- II. *De Aquilegiis, sive de signis, per quæ, ubi-
nam aqua alicubi sub terra lateat, cogno-
scere quis possit.* 265
- III. *De aquis mixtis seu compositis medicatis
in genere, earumque causis, & de mixtio-
nis cum mineralibus diverso modo & ra-
tione.* 267
- IV. *De mixturis aquarum medicatarum.* 272
- V. *Hydrometri descriptio, quo aquarum gravi-
tas & levitas exploratur.* 275
- VI. *De æstu & calore Thermarum, ejusque cau-
sa, & quomodo eæ adeò differenti mine-
ralium tintura misceantur.* 277
- SECT,

INDEX ARGUMENTORUM.

SECT. 3. De Thermis, & Aquis medicatis, earumque mirificis viribus & proprietatibus in specie, quæ omnes ex Subterraneis originem habere demonstrantur.	280	II. De aquarum nonnullarum gravitate & levitate, earumque miraculis.	297
CAP. I. De principalibus Thermis seu aquis medicatis, quæ in Geocosmi superficie passim occurrunt.	ibid.	III. De aquis lethiferis & scrobibus Charontis deleteria vi pollutibus.	301
II. Unde medicata facultas thermarum contra tot ac tam differentes morbos profluat.	291	IV. De fontium nonnullorum fluxu & refluxu, & varia aquarum mutatione, uti & de fontibus annonæ caritatem prænunciantibus.	303
SECT. 4. De miraculis Aquarum, & prodigiosa quorundam fontium natura & proprietate.	294	V. De metamorphotica vi fontium, fluviorum, lacuum, qua ejecta quævis in saxa aliasque metallicas species convertunt.	307
CAP. I. De Colore, sapore, odore, mephiti in nonnullis fontibus thermisque elucescentibus.	295	VI. De reliquis aquarum miraculis.	309
		VII. De varia lacuum, fluminum, fontium metamorphosi, terrestriumque partium mutationibus.	311

LIBER VI.

De quarto rerum naturalium Elemento, quam Terram dicimus, iisque qui ex eodem producuntur, primis Subterranei Mundi fructibus.

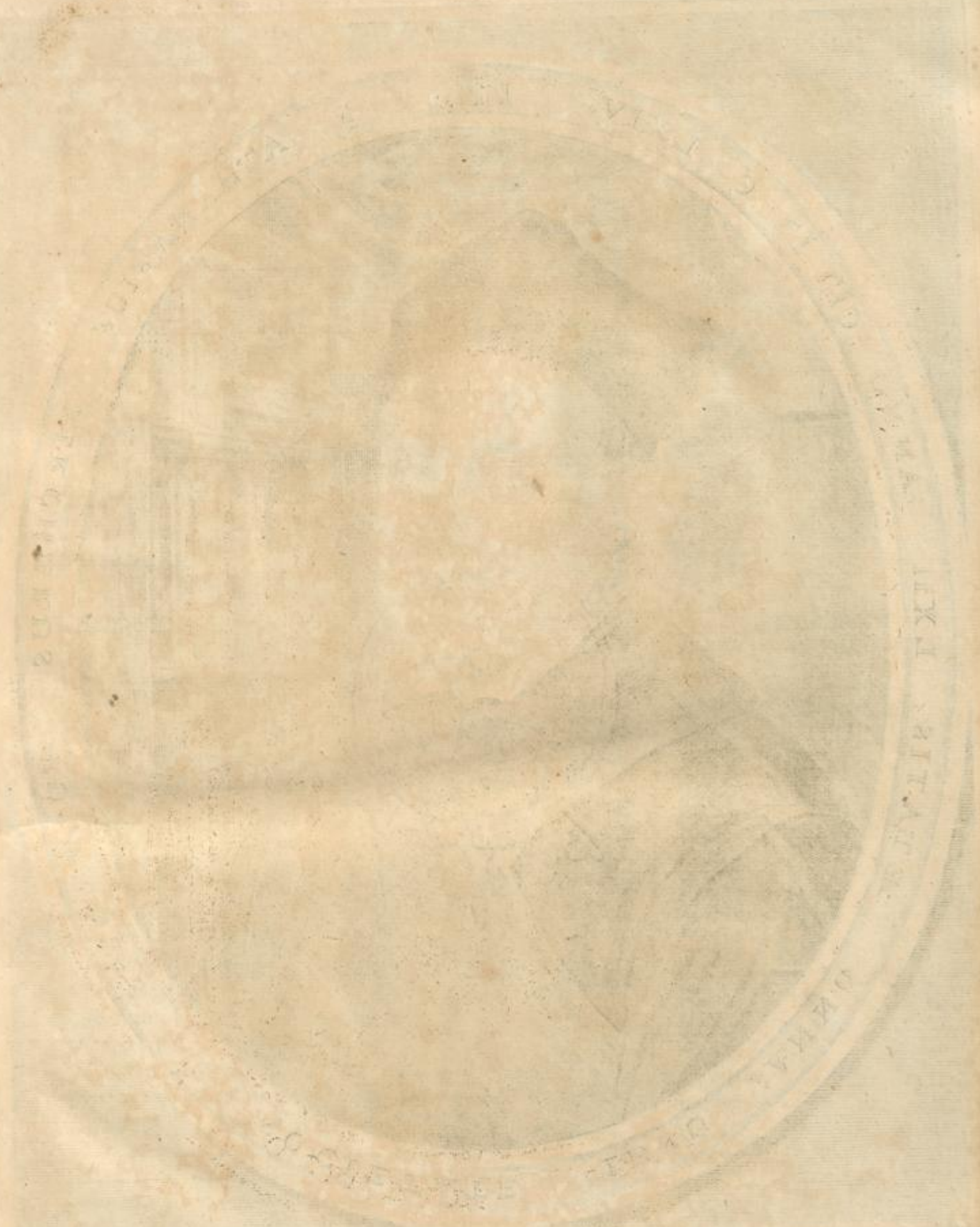
SECT. I. DE mira Terræ varietate, & an verè & propriè Elementum sit, & quodnam & qualenam per illud intelligi debeat.	316	IV. De Nitrosi pulveris pyrii conficiendi modo & ratione, ejusque variis in arte Pyrobolica usibus.	330
CAP. I. De Elemento Terræ.	ibid.	SECT. 3. De Alumine, tertia salis specie.	333
II. De magna varietate rerum, quæ in Terreni globi utero continentur.	317	CAP. I. De Nomine, Definitione, & Varietate Aluminis.	ibid.
III. De incredibili varietate rerum, quæ salis virtute unà cum cæterorum Elementorum auxiliariis copiis, in vasto Megacosmi utero producuntur, & primò quidem de sale ejusque differentiis.	318	II. De Natura, Qualitate, & Præparatione Aluminis.	334
IV. De differentiis salium.	320	III. De viribus medicis, cæterisque usibus Aluminis.	336
V. De modo salium extrahendorum.	323	SECT. 4. De Vitriolo, ejusque miris proprietatibus.	337
SECT. 2.		CAP. I. De definitione, divisione & ortu Vitrioli.	ibid.
CAP. I. De Nitro, ejusquè speciebus Salenitro, Aphronitro, Halinitro.	325	II. Utrum Ferrum verè & realiter in Æs, mediante spiritu Vitrioli, converti possit.	394
II. De Salenitro tertia salis specie.	326	III. De varietate, viribus, & proprietatibus, usque Vitrioli.	342
III. De Salisnitri Generatione, Natura, viribus.	328	IV. De Vitriolo facilitio.	343
		APPENDIX. De quadruplici salium genere.	344

LIBER VII.

De Mineralium seu Fossilium, quæ propriè terreum Elementum sapiunt, Natura, Proprietate, & Usu; & de perenni Geocosmi quæ per eorum motum fit, pericyclofi & revolutione.

SECT. I. DE Terrestribus portionibus, arenaceisque corporibus, quæ in Geocosmi utero concluduntur.	347	CAP. I. De mutationis Geocosmicæ Causis.	ibid.
CAP. I. De Arena, Sabulo, Glarea, Cinere.	ibid.	II. Quid Terra propriè sit, unde generetur, & de variis terrestribus substantiis, quas Terras vulgo vocant.	354
II. De Qualitate Usuque Arenæ.	348	III. Unde tanta Terrarum differentia nascatur.	356
III. Pericyclofi Naturæ mirabilis.	350	IV. De usu variarum Terrarum.	358
SECT. 2. De Hylocinesis Globi Terrestris, id est, de magna & perpetua Terrestris Materiz separatione, Arenæ, Sabuli, Glaræ motu facta, seu de Argillæ, Lapidum, metallicarumque misturarum resolutione.	351	V. De requisitis ad culturam Agrorum.	361
		VI. De Terrestribus corporibus, quæ singulis Plastis & Picloribus in usum veniunt.	364
		Anacephalæosis Diælorum.	366

MUN-

Badische
Landesbibliothek